

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/13/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2318011347
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2318011347.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov Mgr. Pavla Macháča a JUDr. Dušana Szabó, v trestnej veci obžalovaného Mgr. V. O., nar. XX. V. XXXX v S., trvale bytom S. XXXX, okr. Šaľa, pre prečin marenia úlohy verejným činiteľom podľa § 327 ods. 1 Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného a prokurátorky proti rozsudku Okresného súdu Galanta z 21. októbra 2020, č. k. 1T/99/2018-410, na verejnom zasadnutí konanom dňa 16. decembra 2021 v Trnave, takto

rozhodol:

I.

Podľa § 320 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku v spojení s § 280 ods. 2 Trestného poriadku súd napadnutý rozsudok zrušuje v celom rozsahu a trestnú vec obžalovaného Mgr. V. O., nar. XX. V. XXXX v S., trvale bytom S. XXXX, okr. Galanta, vedenú na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 1T/99/2018 na podklade obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta č. 1 Pv 614/17/2202-26 zo dňa 7. septembra 2018 pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin marenia úlohy verejným činiteľom podľa § 327 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

ako starosta obce S., v rozpore s ustanovením § 37 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre, z ktorého vyplýva orgánom verejnej správy zákonná povinnosť poskytnúť prokurátorovi súčinnosť pri plnení úloh vyplývajúcich zo zákona o prokuratúre, napriek písomným žiadostiam prokurátorky Okresnej prokuratúry Galanta si túto zákonnú povinnosť nesplnil, do dnešného dňa neposkytol súčinnosť prokuratúre a to vo veciach vedených na netrestnom úseku Okresnej prokuratúry Galanta pod spisovými značkami

- Pd 66/17/2202, žiadosť zo dňa 19.07.2017, doručená dňa 27.07.2017, opakovaná žiadosť zo dňa 22.08.2017, doručená dňa 25.08.2017, obsahom ktorej bolo okrem iného upozornenie na prípadné trestnoprávne dôsledky nespĺnenia povinnosti,

- Pd 84/17/2202, zo dňa 24.07.2017, doručená 28.07.2017, opakovaná žiadosť zo dňa 28.08.2017, doručená dňa 31.08.2017, obsahom ktorej bolo okrem iného upozornenie na prípadné trestnoprávne dôsledky nespĺnenia povinnosti,

- Pd 109/17/2202 zo dňa 12.10.2017, doručená dňa 16.10.2017, obsahom ktorej bolo okrem iného upozornenie na prípadné trestnoprávne dôsledky nespĺnenia povinnosti,

- Pd 121/17/2202 zo dňa 24.10.2017, doručená dňa 26.10.2017, obsahom ktorej bolo okrem iného upozornenie na prípadné trestnoprávne dôsledky nespĺnenia povinnosti, čím prokuratúre znemožnil plnenie úloh vyplývajúcich jej priamo zo zákona o prokuratúre,

postupuje Okresnému úradu Galanta, pretože nejde o trestný čin, ale žalovaný skutok by mal byť prejednaný ako priestupok.

II.

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie prokurátorky Okresnej prokuratúry Galanta zamietá.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uznal obžalovaného vinným zo spáchania prečinu marenia úlohy verejným činiteľom podľa § 327 ods. 1 Trestného zákona na nasledovnom skutkovom základe:

„ako starosta obce S., v rozpore s ustanovením § 37 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre, z ktorého vyplýva orgánom verejnej správy zákonná povinnosť poskytnúť prokurátorovi súčinnosť pri plnení úloh vyplývajúcich zo zákona o prokuratúre, napriek písomným žiadam prokurátorky Okresnej prokuratúry Galanta si túto zákonnú povinnosť nesplnil, do dnešného dňa neposkytol súčinnosť prokuratúre a to vo veciach vedených na netrestnom úseku Okresnej prokuratúry Galanta pod spisovými značkami

- Pd 66/17/2202, žiadosť zo dňa 19.07.2017, doručená dňa 27.07.2017, opakovaná žiadosť zo dňa 22.08.2017, doručená dňa 25.08.2017, obsahom ktorej bolo okrem iného upozornenie na prípadné trestnoprávne dôsledky nespĺnenia povinnosti,

- Pd 84/17/2202, zo dňa 24.07.2017, doručená 28.07.2017, opakovaná žiadosť zo dňa 28.08.2017, doručená dňa 31.08.2017, obsahom ktorej bolo okrem iného upozornenie na prípadné trestnoprávne dôsledky nespĺnenia povinnosti,

- Pd 109/17/2202 zo dňa 12.10.2017, doručená dňa 16.10.2017, obsahom ktorej bolo okrem iného upozornenie na prípadné trestnoprávne dôsledky nespĺnenia povinnosti,

- Pd121/17/2202 zo dňa 24.10.2017, doručená dňa 26.10.2017, obsahom ktorej bolo okrem iného upozornenie na prípadné trestnoprávne dôsledky nespĺnenia povinnosti, čím prokuratúre znemožnil plnenie úloh vyplývajúcich jej priamo zo zákona o prokuratúre“.

2. Okresný súd napadnutým rozsudkom obžalovanému uložil podľa § 327 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), § 38 ods. 2, ods. 3 a § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona peňažný trest vo výške 1.000,- EUR a zároveň pre prípad, že by výkon uloženého peňažného trestu mohol byť obžalovaným úmyselne zmarený podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona náhradný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace.

3. Okresný súd mal vykonaným dokazovaním za preukázané, že obžalovaný ako starosta Obce S. napriek opakovaným písomným žiadam prokurátorky Okresnej prokuratúry Galanta si nespĺnil svoju zákonnú a dôležitú povinnosť tým, že prokuratúre neposkytol žiadnu súčinnosť napriek tomu, že bol výslovne upozornený na prípadné trestnoprávne dôsledky nespĺnenia jeho povinnosti. Podľa okresného súdu obžalovaný neposkytnutím súčinnosti znemožnil splnenie povinnosti prokuratúry podľa § 36a ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre, t. j. povinnosť prokurátora pri vybavovaní podnetu prešetriť všetky okolnosti rozhodné pre posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, či sú splnené podmienky na podanie žaloby na súd, návrhu na začatie konania alebo opravného prostriedku, či je dôvod na vstup do už začatého konania pred súdom alebo na vykonanie iných opatrení, na ktoré je podľa zákona oprávnený generálny prokurátor alebo prokurátor. Zavinenie obžalovaného okresný súd posúdil ako vedomú nedbanlivosť, pretože obžalovaný vedel, že svojim konaním môže porušiť alebo ohroziť záujem chránený Trestným zákonom, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že také porušenie nespôsobí.

4. Okresný súd pri úvahe o druhu trestu a jeho výmere prihliadal na okolnosti prípadu, charakter trestnej činnosti, osobu obžalovaného, prevažujúci pomer poľahčujúcich okolností, spôsob a mieru zavinenia a na spôsobený následok a dospel k záveru, že na nápravu obžalovaného bude postačovať uloženie peňažného trestu vo výmere 1.000 EUR. K neuloženiu trestu zákazu činnosti súvisiacemu s výkonom funkcie verejného činiteľa, ktorého uloženie navrhovala prokuratúra okresný súd poukázal na nedbanlivostný charakter zavinenia, nižšiu závažnosť skutku ako aj doterajšiu bezúhonnosť obžalovaného a poukázal na právnu úpravu upravujúcu zánik mandátu starostu obce, ktorá predpokladá spáchanie úmyselného trestného činu, resp. uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody, z čoho

potom vyvodil záver, že zákonodarca mal v úmysle spájať zánik mandátu starostu len so závažnejším formami trestnej činnosti spáchanej osobou v tejto funkcii. Podľa okresného súdu je preto prípustné, aby v prípade trestného činu spáchaného z nedbanlivosti spojeného s výkonom funkcie starostu takáto osoba o svoj mandát neprišla.

5. Proti napadnutému rozsudku podal odvolanie tak obžalovaný, ako aj prokurátorka Okresnej prokuratúry Galanta.

6. Obžalovaný podal odvolanie proti všetkým výrokom napadnutého rozsudku, pričom uviedol, že odvolanie podáva pre vecnú nesprávnosť, nesprávne právne posúdenie ako aj pre porušenie práva na obhajobu. Obžalovaný namieta, že sa okresný súd nevysporiadal s jeho námietkou vecnej príslušnosti okresnej prokuratúry preskúmať na základe podnetu rozhodnutia obce v zmysle ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov ako aj zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) a ani s tým, čo je v prejednávanom prípade dôležitou povinnosťou, ktorú nemal svojim konaním naplniť. Obžalovaný uviedol, že mu žiaden právny predpis neukladá povinnosť poskytovať súčinnosť nepríslušnému štátnemu orgánu a zdôraznil, že netrestnému úseku prokuratúry opakovane uviedol, že vecne nepríslušnému orgánu prokuratúry spisy neposkytne, pretože okresná prokuratúra nie je v danej veci príslušná konať, keďže je príslušný konať iný orgán verejnej moci. Obžalovaný v odvolaní ďalej uvádza, že obžalobou nebolo v konaní tvrdené a dopsial' nebolo ani ničím preukázané, že by niekedy ako starosta obce porušil nejakú povinnosť, ktorá by mu vyplývala z platného právneho poriadku.

7. Obžalovaný v súvislosti s jeho tvrdením o tom, že okresná prokuratúra nebola oprávnená v prejednávanej veci konať poukázal na § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z., podľa ktorého Prokurátor vykonáva svoju pôsobnosť v rozsahu ustanovenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány a v tejto súvislosti aj na ustanovenie § 31 ods. 3 cit. zákona, ktorý obsahuje negatívny výpočet podaní, ktoré sa za podnet nepovažujú.

8. Obžalovaný tiež poukázal na ústavný zákon č. 357/2004 Z. z., podľa ktorého je príslušný na preskúmanie rozhodnutí obce ústavný súd resp. v konaniach podľa zákona č. 211/2000 Z. z. správny súd a v tejto súvislosti na komentár Správneho súdneho poriadku vypracovaný pod vedením JUDr. Jany Baricovej, vydaný vo vydavateľstve C.H. Beck v Bratislave v roku 2018, kde sa na strane 82 uvádza, že „...Procesné previazanie medzi správnym súdnictvom a netrestným dozorom prokuratúry spočíva v povinnosti prokurátora pred obrátením sa na správny súd vyčerpať neúspešne protest prokurátora ... alebo upozornenie prokurátora ... Účel takejto procesnej nadväznosti spočíva v tom, že ak vznikne medzi prokurátorom a orgánom verejnej správy pri použití prokurátorských opatrení spor o zákonnosť, má prokurátor možnosť preniesť tento spor pred správny súd, ktorý je jediný oprávnený ho rozhodnúť.“

9. Obžalovaný ďalej uviedol, že pri dôslednom rešpektovaní požiadaviek na ústavne komfortný výklad pojmu právomoc/pôsobnosť použitého v ustanoveniach zákona č. 153/2001 Z. z. neprichádza do úvahy, aby sa v aplikačnej praxi vyvodzovala pôsobnosť prokuratúry v oblastiach, kde ju právny poriadok zveruje iným orgánom.

10. Obžalovaný ďalej namietal, že okresný súd sa nezaoberal tým, čo je potrebné v prejednávanom prípade rozumieť pod výkonom právomoci a okresnému súdu vytkol, že v napadnutom rozsudku uviedol, že vychádzal zo spisu netrestného úseku prokuratúry v dotknutých konaniach, hoci nič také ani v prípravnom konaní a ani na hlavnom pojednávaní vykonané nebolo.

11. Obžalovaný ďalej poukázal na tendenčnosť a účelovosť vedenia trestného stíhania voči jeho osobe, čo má dokumentovať skutočnosť, že v súdnom spise sa nachádza rozhodnutie o zrušení stupňa utajenia voči poznatkom a listinám, ktoré boli zabezpečené pri prehliadke obecného úradu, avšak o zrušení stupňa utajenia nebolo rozhodnuté rozhodnutím s náležitosťami predpokladanými zákonom č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov a oznámenie o zrušení stupňa utajenia neobsahovalo žiadne dôvody, pre ktoré bolo utajenie zrušené. Obžalovaný v tejto súvislosti namieta tiež to, že oznámenie o zrušení stupňa utajenia bolo doručené len netrestnému úseku okresnej prokuratúry, hoci malo byť doručené aj jemu. Zo všetkých týchto skutočností potom obžalovaný

vyvodzuje, že prehliadka obecného úradu nemala zaistiť veci pochádzajúce z trestnej činnosti alebo veci, ktoré boli trestnou činnosťou získané alebo veci, ktoré by aspoň prispeli k objasneniu trestnej činnosti, ale v skutočnosti mala za cieľ len získanie spisového materiálu, ktorý by prokuratúra nemala právo získať bez začatia trestného konania.

12. Obžalovaný ďalej upozornil na fakt, že prokurátorka netrestného úseku Okresnej prokuratúry Galanta bolo oznámené, že vo veci už rozhodol Ústavný súd SR a ako aj to, pod akým číslom konania ústavný súd rozhodol, že jej tiež bolo oznámené, že pisateľ podnetu nevyužil riadne a ani mimoriadne opravné prostriedky a tak rozhodnutie obce nadobudlo právoplatnosť. Nevyužitie opravných prostriedkov predpokladaných zákonom č. 211/2000 Z. z. podľa názoru obžalovaného nie je možné nahradiť činnosťou netrestného úseku prokuratúry, keďže by to výrazným spôsobom narúšalo právnu istotu, ktorá je jedným zo základných pilierov právneho štátu.

13. Obžalovaný ďalej uviedol, že obžaloba bola podaná predčasne, bez náležitého zistenia a posúdenia vecí, pričom uvádza, že napriek tomu, že v rámci odpovede netrestnému úseku prokuratúry poukázal na platný právny poriadok, sa orgány činné v trestnom konaní ani len nezaoberali okolnosťami vylučujúcimi protiprávnosť jeho konania. Ďalej uviedol, že ak sa prokuratúra domnievala, že obec nevydala požadované spisy neoprávnene, mala možnosť obrátiť sa so svojimi právami na správny súd a domáhať sa vydania predmetných vecí. Podľa obžalovaného orgány činné v trestnom konaní odignorovali princíp zákonnosti postupu a postupu v súlade s princípom ultima ratio, ktorý by mal plniť hlavne funkciu špeciality, ktorá sa uplatňuje tak pri tvorbe noriem trestného práva ako aj pri ich aplikácii. Tento princíp spočíva v povinnosti uloženej zákonodarcom orgánom činným v trestnom konaní dať prednosť prijatiu netrestných opatrení právnej aj neprávnej povahy pred kriminalizáciou osoby obžalovaného a taktiež v povinnosti súdov a orgánov činných v trestnom konaní dať prednosť uplatňovaniu zodpovednosti podľa netrestnej právnej normy pred postihom páchatel'a pomocou noriem trestného práva. Princíp ultima ratio plní tiež úlohu subsidiárnu, ktorá spočíva v tom, že trestnoprávne normy majú byť používané len pokiaľ použitie iných prostriedkov právneho poriadku neprichádza do úvahy alebo ich využitie je zjavne neúčelné. Obžalovaný v tejto súvislosti uviedol, že práve do fáze trestného konania pred začatím trestného stíhania musí byť prokurátor obozretný a nesmie sa nechať zatahnuť do sporov, ktoré majú iný ako trestnoprávny základ a už vôbec ich nemá vyvolávať, pretože trestné oznámenia sú často zneužívané z dôvodu „nastražiť“ druhú stranu konania a primäť ju tak k plneniu povinností, o ktorých sa oznamovateľ domnieva, že by sa mali plniť a nemusí ich vedieť preukázať, prípadne z dôvodu pomalosti civilného súdneho konania.

14. Obžalovaný napokon v odvolaní namietal, že sa okresný súd v písomnom vyhotovení napadnutého rozsudku odklonil od jeho ústneho odôvodnenia daného na hlavnom pojednávaní, a to bez toho, aby sa o tom v písomnom vyhotovení napadnutého rozsudku zmienil.

15. Obžalovaný preto navrhol, aby krajský súd podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. d) Trestného poriadku napadnutý rozsudok zrušil a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol tak, že obžalovaného podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku spod obžaloby v celom rozsahu oslobodil.

16. Napadnutý rozsudok odvolaním napadla aj prokurátorka čo do výroku o treste, a to v neprospech obžalovaného, pretože sa s úvahami okresného súdu o dôvodoch uloženia peňažného trestu nestotožňuje a tento považuje za neprimerane mierny. Prokurátorka namieta zohľadnenie poľahčujúcej okolnosti riadneho vedenia života obžalovaným pred spáchaním trestného činu. Vo vzťahu k odsúdeniu obžalovaného z roku 1995 prokurátorka namieta, že hoci sa v prípade tohto odsúdenia na obžalovaného hľadí, akoby nebol odsúdený, išlo o odsúdenie za úmyselný trestný čin, pričom obžalovaný sa aj po takom odsúdení dopustil protiprávných konaní v podobe priestupkov, za ktoré bol v administratívnom konaní postihnutý. Pokiaľ chcel okresný súd obžalovanému túto poľahčujúcu okolnosť priznať, mal podľa názoru prokurátorky vykonať vo vzťahu k osobe obžalovaného dôkladnejšie šetrenie a túto poľahčujúcu okolnosť nepriznávať bez relevantných zistení a tiež bez akéhokoľvek bližšieho zdôvodnenia v napadnutom rozsudku.

17. Prokurátorka ďalej okresnému súdu vytýka, že tento v konaní žiadnym spôsobom nevyhodnocoval, či peňažný trest vôbec splní svoj účel a či bude mať na obžalovaného naozaj prevýchovný účinok. Prokurátorka zdôraznila, že obžalovaný skutok spáchal z hľadiska jeho zavinenia pri vedomej nedbanlivosti, pretože aj napriek viacerým upozorneniam tak zo strany Generálnej prokuratúry SR

ako aj Krajskej prokuratúry v Trnave opätovne postupoval protizákonným spôsobom. U obžalovaného sa preto nejedná o jednorazový exces, ale o opakujúce sa vedomé marenie a sťažovanie plnenia dôležitých povinností prokuratúry vyplývajúcich z relevantných ustanovení zákona č. 153/2001 Z. z.. Hoci z vyjadrení Obce S. zaslaných netrestnému úseku Okresnej prokuratúry Galanta vyplýva určitá pochybnosť o správnom výklade konkrétnych všeobecne záväzných právnych predpisov zo strany obžalovaného, ani táto okolnosť podľa prokurátorky neznižuje závažnosť spáchaného trestného činu, nakoľko obžalovaný sa aj napriek absencii právnického vzdelania zaviazal dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy, teda aj zákon o prokuratúre.

18. Prokurátorka ďalej v odvolaní uviedla, že dikcia § 37 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. je veľmi jasná a nedáva orgánu verejnej správy vymedzenému v § 20 ods. 2 písm. b) cit. zákona možnosť rozhodnúť sa, či súčinnosť orgánu prokuratúry poskytne, alebo nie. Pokiaľ orgán verejnej správy zavinene poruší svoju zákonnú povinnosť, má to za následok, že orgán prokuratúry nemôže objektívne preskúmať podávateľom doručený podnet. Súčinnosť orgánov verejnej správy je preto dôležitým momentom, rozhodným pre objektívne posúdenie tvrdení prezentovaných podávateľom podnetu, ktorých súčasťou je aj samotné posúdenie opodstatnenosti použitia prokurátorských oprávnení vyplývajúcich zo zákona o prokuratúre. Orgán verejnej správy, ktorý neposkytne súčinnosť spočívajúcu napríklad v zapožičaní listinných podkladov tak nezákonne a svojvoľne zabraňuje prokuratúre plniť si svoje zákonné povinnosti. Prokurátorka v tejto súvislosti uviedla, že ak by sa akceptovalo obchádzanie ustanovenia § 37 ods. 1 zákona o prokuratúre orgánmi verejnej správy, potom by sa žiaden podávateľ podnetu nikdy nedomohol toho, na čo má podľa zákona ako aj rozhodovacej činnosti ústavného súdu právny nárok a celý netrestný úsek prokuratúry či už v rámci dozoru nad zachovávaním zákonnosti orgánmi verejnej správy na základe podnetu alebo v rámci zistení vyplývajúcich z vlastnej činnosti by z dôvodu svojvôle orgánov verejnej správy nemohol fungovať, lebo by v dôsledku nezapožičania požadovaných spisov nebolo čo preskúmať.

19. Prokurátorka ďalej upozornila, že obžalovaný konal protiprávne celkom štyrikrát, a teda každým svojim konaním po formálnej stránke naplnil obligatórne znaky skutkovej podstaty prečinu marenia úlohy verejným činiteľom podľa § 327 ods. 1 Trestného zákona, preto mal okresný súd obžalovanému ukladať úhrnný trest a tiež aplikovať ustanovenie § 37 písm. h) Trestného zákona ako aj ustanovenia § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona.

20. Prokurátorka tiež poukázala na to, že základný plat starostu obce S. je v hrubom okolo 2.500 EUR, avšak obžalovanému bolo poslancami obecného zastupiteľstva priznané navýšenie jeho platu, z čoho možno predpokladať, že aktuálny plat obžalovaného je mesačne v hrubom cca 3.000 EUR. Okresný súd však uvedenú skutočnosť, ani skutočnosť, či je obžalovaný vlastníkom nehnuteľností alebo motorových vozidiel žiadnym spôsobom nezisťoval, a preto sa aj v tomto kontexte uloženie peňažného trestu vo výške 1.000 EUR javí byť ako formálne bez zohľadnenia splnenia účelu trestu, kedy takáto sankcia pre obžalovaného v podstate nepredstavuje žiadnu ujmu. Prokurátorka tiež uviedla, že obžalovaný počas prípravného ako aj súdneho konania vystupoval nekriticky a neúctostne.

21. Prokurátorka preto zhrnula, že obžalovanému bolo dôvodné uložiť trest odňatia slobody s podmieňaným odkladom jeho výkonu za tým účelom, aby okresný súd mohol počas plynutia skúšobnej doby sledovať, či obžalovaný bude konať v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a či sa nebude dopúšťať protiprávneho konania a obžalovanému tiež uložiť trest zákazu činnosti súvisiaceho s výkonom funkcie verejného činiteľa. Prokurátorka preto navrhla, aby krajský súd podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e) Trestného poriadku napadnutý rozsudok zrušil a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám rozhodol rozsudkom tak, že obžalovanému uloží podľa § 327 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 37 písm. h), § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona trest odňatia slobody v hornej polovici zákonom ustanovenej trestnej sadzby s podmieňaným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v hornej hranici vymedzenej v § 50 ods. 1 Trestného zákona a zároveň podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona aj trest zákazu činnosti súvisiaci s výkonom funkcie verejného činiteľa v dolnej polovici zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

22. Obžalovaný na odôvodnenie odvolania prokurátorky reagoval replikou, v ktorej uviedol, že odvolanie prokurátorky považuje za snahu o dehonestovanie jeho osoby, pri ktorej prokurátorka používa tautologický výklad právneho poriadku, ktorý je v rozpore nielen so samotným zákonným textom, ale aj s ustálenou rozhodovacou činnosťou. Obžalovaný vo vzťahu k argumentácii prokurátorky k aplikácii

ustanovenia § 36 písm. j) Trestného zákona okresným súdom uvádza, že spochybňovanie riadneho vedenia života obžalovaného prokurátorkou je vyjadrením či už neznalosti platného právneho poriadku, alebo snahy za každú cenu, aj za cenu spochybnenia vlastnej odbornosti a oprávnenosti zastávať post prokurátora, znevážiť osobu obžalovaného pred krajským súdom. Obžalovaný priznanie predmetnej pohľadujúcej okolnosti okresným súdom vníma ako správne a súčasne uvádza, že mu nemôže byť na ľarchu, že sa niekedy dopustil dopravného priestupku a vo vzťahu k vedeniu priestupkových konaní pre priestupky, ktoré mal spáchať pri výkone funkcie starostu doplnil, že zo spáchania takých priestupkov nebol nikdy uznany vinným.

23. Obžalovaný ďalej v replike uvádza, že jeho mesačný plat aktuálne predstavuje sumu 1.820 EUR netto, zároveň uvádza, že formálna spravodlivosť pri ukladaní trestov je dôležitá a súčasne si kladie otázku, čo je možné z formálnej spravodlivosti vyvodiť, či v prípade, ak je primeraná k majetku páchatel'a, nastoľuje medzi páchatel'mi rovnosť, alebo či diskriminuje bohatších páchatel'ov a zvýhodňuje chudobnejších páchatel'ov. Obžalovaný tiež uviedol, že má vyživovaciu povinnosť na manželku, ktorá je na materskej dovolenke, vyživovaciu povinnosť k trom maloletým deťom a spláca aj hypotéku, pomocou ktorej financoval výstavbu rodinného domu.

24. Obžalovaný napokon v replike k odvolaniu prokurátorky uvádza, že po celý čas všetky svoje úkony riadne odôvodnil a uviedol, z akého dôvodu Okresná prokuratúra Galanta nebola a nie je príslušná na netrestnom úseku prokuratúry vybavovať podnety, ktoré jej zaslal ich pisateľ. Pokiaľ doposiaľ nikto nerozhodol, že sa vo svojej argumentácii mylil, nie je možné ani jeho konanie posúdiť ako marenie dôležitej úlohy, keď za dôležitú úlohu nemôže byť braná pre účely trestného konania činnosť okresnej prokuratúry, ktorá má zákonom stanovené právomoci, na výkon ktorých obžalovaného vôbec nepotrebuje, a to z dôvodu, že požadované informácie si mohla zaobstarať aj ich vyžiadanim z iných orgánov, čo nebolo v konaní ani len tvrdené, že by sa o to pokúsila.

25. K odôvodneniu odvolania obžalovaného sa písomne vyjadrila prokurátorka, ktorá v podaní doručenom okresnému súdu dňa 8. februára 2021 okrem iného uviedla, že predmetom trestného konania nie je vyhodnocovanie, či je daná vecná príslušnosť orgánu verejnej moci, ale zistenie, či konaním popísaným v skutkovej vete obžaloby boli, resp. neboli naplnené obligatórne znaky skutkovej podstaty toho ktorého trestného činu a či sa takého konania dopustila osoba, ktorá má v trestnom konaní do momentu určenia termínu hlavného pojednávania procesné postavenie obvineného. Prokurátorka opakovane poukázala na ustanovenie § 37 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre, podľa ktorého je povinnosťou orgánu verejnej správy, ktorým je aj obec, poskytnúť prokurátorovi súčinnosť nevyhnutnú na plnenie úloh, ktoré mu ukladá zákon, pričom orgán verejnej správy si nemôže vybrať, či súčinnosť poskytne, alebo neposkytne. Prokurátorka ďalej uviedla, že obhajca obžalovaného si nemôže v rozpore so zákonom atrahovať kompetenciu prokuratúry posúdiť, či je, alebo nie je vecne príslušná na vybavenie podnetu, resp. či podnet podávateľa je, alebo naopak nie je dôvodný. Prokurátorka ďalej uviedla, že skutková podstata trestného činu marenia úlohy verejným činiteľom bola naplnená už samotným nesplnením dôležitej povinnosti (neposkytnutím súčinnosti) zo strany Obce S., pričom obžalovaný takýmto protiprávnym konaním maril a podstatne sťažil povinnosti prokuratúry vyplývajúce jej zo zákona o prokuratúre a zároveň znemožnil takýmto postupom uplatnenie práva podávateľa podnetu, pričom na protiprávnosť svojho konania bola opakovane upozornený.

26. Vo vyjadrení k odôvodneniu odvolania obžalovaného prokurátorka ďalej uvádza, že právna argumentácia obhajoby vo vzťahu k zrušeniu stupňa utajenia v súvislosti s vykonaním prehliadky iných priestorov a pozemkov je nesprávna a navyše bez právneho významu k prejednávanej veci. Prokurátorka ďalej uvádza, že Obec S. je v miestnej pôsobnosti Okresnej prokuratúry Galanta, preto Okresná prokuratúra Galanta bola vecne príslušná na vybavenie podnetu, teda na rozhodnutie, či prijme niektoré z prokurátorských opatrení, alebo podnet podávateľa odloží a o tejto skutočnosti podávateľa upovedomí. V súvislosti s vybavovaním podnetov prokurátorom ďalej prokurátorka uvádza, že predpokladom obrátenia sa podávateľa podnetu na prokuratúru nie je využitie všetkých opravných prostriedkov, pretože prokuratúra je konštituovaná ako univerzálny orgán ochrany zákonnosti a možno ju považovať za „iný orgán“, na ktorom sa možno domáhať ochrany práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Vykonanie prokurátorského dozoru a uplatnenie prostriedkov prokurátorského dozoru preto nie je podmienené využitím opravných prostriedkov účastníkom administratívneho konania. Prokurátorka napokon k poukazu obhajoby na aplikáciu princípu „ultima ratio“ uvádza, že táto je v prípade obžalovaného bezpredmetná, pretože u obžalovaného sa nejednalo o jednorazový exces, ale o

opakované konanie, ktorým prokurátorovi znemožnil realizovať jeho povinnosti vyplývajúce zo zákona o prokuratúre a svojvoľne odňal podávateľovi právo, aby jeho podnet bol vecne príslušnou prokuratúrou vôbec preskúmaný. Prokurátorka preto odvolanie obžalovaného považuje za nedôvodné a aj značne zmätočné a navrhla, aby krajský súd odvolanie obžalovaného podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

27. Na verejnom zasadnutí obžalovaný a prokurátorka zotrvali na podaných odvolaniach proti napadnutému rozsudku.

28. Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku (1) Ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

29. Podľa § 319 Trestného poriadku Odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

30. Podľa § 320 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku Odvolací súd napadnutý rozsudok zruší a a) vec postúpi, ak mal tak urobiť už súd prvého stupňa podľa § 280 ods. 1 alebo 2.

31. Podľa § 280 ods. 2 Trestného poriadku Súd postúpi vec inému orgánu, ak zistí, že nejde o trestný čin, ale žalovaný skutok by mal iný orgán prejednať ako priestupok, služobné previnenie alebo disciplinárne previnenie, o ktorých je tento orgán príslušný rozhodovať.

32. Krajský súd preskúmaním spisového materiálu zistil, že odvolanie proti napadnutému rozsudku podali oprávnené osoby /§ 307 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného poriadku/ a odvolanie bolo podané včas /§ 309 ods. 1 Trestného poriadku/. Po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutého rozsudku ako aj správnosti postupu konania, ktoré napadnutému výroku predchádzalo krajský súd zistil, že je dôvod na zrušenie napadnutého rozsudku v celom rozsahu a na postúpenie trestnej veci obžalovaného inému orgánu na jej prejednanie ako priestupku a zároveň, že odvolanie prokurátorky nie je dôvodné.

33. Obžaloba skutok právne kvalifikovala ako prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 327 ods. 1 Trestného poriadku, ktorého právna veta znie nasledovne: Verejný činiteľ, ktorý pri výkone svojej právomoci z nebanlivosti zmarí alebo podstatne sťažuje splnenie dôležitej úlohy, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

34. Podľa § 128 ods. 1 Trestného zákona Verejným činiteľom sa na účely tohto zákona rozumie prezident Slovenskej republiky, poslanec Národnej rady Slovenskej republiky, poslanec Európskeho parlamentu, člen vlády, sudca Ústavného súdu Slovenskej republiky, sudca, prokurátor alebo iná osoba zastávajúca funkciu v orgáne verejnej moci, príslušník ozbrojených síl, osoba v služobnom pomere, starosta, predseda vyššieho územného celku, poslanec orgánu územnej samosprávy, štátny zamestnanec alebo zamestnanec orgánu štátnej správy, územnej samosprávy alebo iného štátneho orgánu, osoba, ktorá vykonáva pôsobnosť v rámci právnickej osoby, ktorej zákon zveruje právomoc rozhodovať v oblasti verejnej správy, notár, súdny exekútor, člen lesnej stráže, vodnej stráže, rybárskej stráže, poľovníckej stráže, stráže prírody alebo osoba, ktorá má oprávnenie člena stráže prírody, ak sa podieľa na plnení úloh spoločnosti a štátu a používa pritom právomoc, ktorá mu bola v rámci zodpovednosti za plnenie týchto úloh zverená. Pre trestnú zodpovednosť a ochranu verejného činiteľa sa podľa jednotlivých ustanovení tohto zákona vyžaduje, aby trestný čin bol spáchaný v súvislosti s jeho právomocou, zodpovednosťou, postavením alebo funkciou, ak tento zákon neustanovuje inak. Verejným činiteľom je aj sudca alebo úradník medzinárodného súdneho orgánu uznaného Slovenskou republikou alebo funkcionár alebo iný zodpovedný pracovník orgánu činného v trestnom konaní iného štátu, orgánu Európskej únie alebo orgánu vytvoreného spoločne členskými štátmi Európskej únie, ak na území Slovenskej republiky vykonáva úkony trestného konania takého štátu alebo orgánu; pre jeho ochranu sa podľa ustanovení tohto zákona vyžaduje, aby úkony trestného konania vykonával v súlade s medzinárodnou zmluvou alebo so súhlasom orgánov Slovenskej republiky. Ak ide o trestný čin prijatia a poskytnutia nenáležitej výhody podľa § 336c a § 336d, verejným činiteľom je aj osoba, ktorá má z titulu svojho postavenia alebo funkcie právo rozhodovať alebo sa podieľa na rozhodovaní o nakladaní s majetkom, majetkovými

právami a finančnými prostriedkami, hospodárenie s ktorými podlieha kontrole Najvyšším kontrolným úradom Slovenskej republiky.

35. V prejednávanom prípade nebolo sporné, že obžalovaný ako starosta Obce S. je verejným činiteľom, čo vyplýva z ustanovenia § 128 ods. 1 Trestného zákona a ani to, že na účely zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre (ďalej len „Zákon o prokuratúre“) je obec orgánom verejnej správy, čo vyplýva z ustanovenia § 20 ods. 2 písm. b) Zákona o prokuratúre, podľa ktorého Orgánmi verejnej správy sa na účely tohto zákona rozumejú

b) orgány územnej samosprávy, ktorými sú obce, mestá, a v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave a v meste Košice mestské časti a samosprávne kraje.

36. Pokiaľ ide o vybavovanie podnetov prokurátorom podľa Zákona o prokuratúre, sa krajský súd v plnom rozsahu stotožňuje s argumentáciou prokurátorky v jej odvolaní, že táto činnosť prokuratúry je dôležitou úlohou prokuratúry. Podľa § 31 ods. 1 Zákona o prokuratúre Prokurátor vykonáva svoju pôsobnosť v rozsahu ustanovenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány. Podľa § 3 ods. 1 Zákona o prokuratúre Prokuratúra chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických osôb, právnických osôb a štátu. Podľa § 3 ods. 2 Zákona o prokuratúre Prokuratúra je v rozsahu svojej pôsobnosti povinná vo verejnom záujme vykonať opatrenia na predchádzanie porušeniu zákonnosti, na zistenie a odstránenie porušenia zákonnosti, na obnovu porušených práv a vyvodenie zodpovednosti za ich porušenie. Pri výkone svojej pôsobnosti je prokuratúra povinná využívať zákonné prostriedky tak, aby sa bez akýchkoľvek vplyvov zabezpečila dôsledná, účinná a rýchla ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb a štátu. Úlohou prokuratúry je okrem iného chrániť práva a zákonom chránené záujmy fyzických osôb, právnických osôb a štátu, pričom túto pôsobnosť prokurátor vykonáva aj na základe podnetu.

37. Či ide o dôležitú úlohu, vyplýva z jej konkrétneho charakteru a v každom jednotlivom prípade ju treba skúmať z tejto stránky. Dôležitosť úlohy treba posudzovať na základe závažnosti významu z hľadiska štátu, spoločnosti, prípadne iných významných súvislostí (napríklad z hľadiska významu výsledku, ku ktorému splnenie úlohy povedie a ako tento výsledok ovplyvní záujmy jednotlivca alebo spoločnosti, prípadne z hľadiska výšky negatívneho dopadu pri nesplnení takejto úlohy). Ústavný súd SR opakovane judikoval, že súčasťou základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry či už prostredníctvom podnetu, alebo opakovaného podnetu (§ 31 ods. 2 a § 34 ods. 2 Zákona o prokuratúre), pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným spôsobom sa takýmto podnetom, resp. opakovaným podnetom zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumieť. Súčasťou tohto práva dotknutej osoby nie je ale právo, aby príslušné orgány prokuratúry jej podnetu, resp. opakovanému podnetu vyhovelí (m. m. napr. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03, III. ÚS 133/06, IV. ÚS 180/09), t. j. za porušenie základného práva na inú právnu ochranu nemožno považovať samo osebe skutočnosť, že prokuratúra podnetu, resp. opakovanému podnetu nevyhovie podľa predstáv jeho pisateľa (napr. I. ÚS 38/02, II. ÚS 358/06, IV. ÚS 28/06 atď.)

38. Vychádzajúc preto z úloh prokuratúry, ktorou je aj úloha chrániť práva a zákonom chránené záujmy fyzických osôb, právnických osôb a štátu, a to aj na základe podnetov fyzických osôb a v nadväznosti na závery vyslovené v rozhodovacej činnosti ústavného súdu /viď bod 37/ preto krajský súd uzatvára, že vybavovanie podnetov prokuratúrou podľa Zákona o prokuratúre je nutné považovať za plnenie dôležitej úlohy prokuratúry.

39. Krajský súd sa ďalej stotožňuje s argumentáciou prokuratúry, že orgány verejnej správy, poskytujú prokurátorovi súčinnosť nevyhnutnú na plnenie úloh, ktoré mu ukladá zákon, pričom medzi takúto súčinnosť patrí aj požičkovanie spisov a dokladov v skončených veciach, čo vyplýva priamo z ustanovenia § 37 ods. 1 Zákona o prokuratúre, podľa ktorého Orgány verejnej správy, právnické osoby a fyzické osoby poskytujú prokurátorovi súčinnosť nevyhnutnú na plnenie úloh, ktoré mu ukladá zákon; najmä mu podávajú vysvetlenia, v skončených veciach mu požičkovávajú spisy a doklady, v neskončených veciach mu umožňujú nahliadnuť do spisov, a to v rozsahu primeranom naliehavosti verejného záujmu na ochrane tých práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb a štátu, ktoré sú predmetom konkrétneho konania.

40. Okresný súd však v prejednávacom prípade nevenoval dostatočnú pozornosť tomu, či obžalovaný ako starosta Obce S. pri vybavovaní dožiadania prokuratúry, ktorého obsahom bola žiadosť o zapožičanie spisu vykonával, alebo nevykonával svoju právomoc.

41. Právomoc znamená spôsobilosť štátnych, súdnych, správnych, samosprávnych, ale aj iných orgánov, inštitúcií a organizácií, ako aj fyzických osôb, ktoré ich reprezentujú, na základe ústavy a zákonov uskutočňovať príslušné funkcie štátu vydávaním všeobecne záväzných alebo individuálnych právnych aktov, ako aj uskutočňovať konania, ktoré týmto rozhodnutiam predchádzajú alebo po nich nasledujú. Právomocou verejného činiteľa sa rozumie oprávnenie verejného činiteľa na základe Ústavy SR, ústavného zákona alebo zákona, rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb, a to vydávaním všeobecne záväzných alebo individuálnych právnych aktov.

42. Obsah pojmu právomoc v zmysle § 128 ods. 1 Trestného zákona však nenapĺňa každé ustanovenie určujúce verejnému činiteľovi spôsob a hranice jeho konania. Mnohé všeobecne záväzné právne predpisy totiž upravujú právne vzťahy bez ohľadu na to, či konkrétny subjekt má alebo nemá postavenie verejného činiteľa.

43. Pri zisťovaní obsahu právomoci verejného činiteľa treba vo všeobecnosti vychádzať zo všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich pôsobnosť a oprávnenia a povinnosti konkrétneho subjektu v postavení verejného činiteľa. Bez ohľadu na spôsob a formu realizácie právomoc musí obsahovať prvok moci (rozhodnutie musí byť vynúiteľné štátnou mocou) a prvok rozhodovania. Významný aspekt plynúci z prvku moci spočíva v tom, že výkon právomoci realizovaný formálnym či neformálnym právnym úkonom je vždy jednostranným úkonom nezávislým od vôle subjektu, voči ktorému smeruje alebo ktorého sa týka, pričom verejný činiteľ je viazaný len zámerom určeným všeobecne záväznými právnymi predpismi.

44. Pojem „právomoc“ verejného činiteľa použitý v legálnej definícii § 128 ods. 1 Trestného zákona interpretačne vyžaduje prvok moci a rozhodovania, čo znamená mocenské rozhodovanie na právnom podklade uplatňované voči fyzickým alebo právnickým osobám, ktoré môžu byť takým rozhodnutím obmedzené na svojich (inak právnym poriadkom garantovaných) právach. Nemusí nevyhnutne ísť o formalizované rozhodovanie (vydávanie rozhodnutí s určitými procesne predpísanými náležitosťami a formou), vždy je však spojené so zodpovednosťou za uplatnenie právomoci. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. novembra 2016, sp. zn. 1 TdoV 17/2015)

45. Po zvážení všetkých okolností prípadu krajský súd dospel k záveru, že obžalovaný ako starosta Obce S. a zároveň verejný činiteľ v prejednávacom prípade pri vybavovaní dožiadania Okresnej prokuratúry Galanta nevykonával svoju právomoc, pretože jeho konanie neobsahovalo prvok moci a ani prvok rozhodovania. Uvedené prirodzene neznamená, že obžalovaný nebol povinný žiadosti prokuratúry vyhovieť, ako sa to mylne domnieva, avšak nevyhovenie takému dožiadaniu nezaložilo jeho trestnoprávnu zodpovednosť za spáchanie prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 327 ods. 1 Trestného zákona. Skutok, pre ktorý bola podaná obžaloba tak nie je trestným činom, pričom otázka zmarenia či podstatného sťaženia úlohy prokuratúry je v takomto prípade druhoradá.

46. Krajský súd sa tiež zaoberal tým, či konanie obžalovaného nie je možné posúdiť ako priestupok či správny delikt a dospel k záveru, že toto je možné posúdiť ako priestupok na úseku verejnej správy podľa § 47 ods. 1 písm. a) zákona o priestupkoch č. 372/1990 Zb., ktorého sa dopustí ten, kto neuposlúchne výzvu verejného činiteľa pri výkone jeho právomoci. Keďže prokurátor je verejným činiteľom a jeho výzva na zapožičanie spisov bola daná v pri výkone jeho právomoci, pokiaľ obžalovaný takejto výzve nevyhovel, mohol tým spáchať uvedený priestupok, na ktorého prejednanie je príslušný Okresný úrad Galanta.

47. Vzhľadom na uvedené preto krajský súd postupom podľa § 320 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku v spojení s § 280 ods. 2 Trestného poriadku napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a trestnú vec obžalovaného postúpil Okresnému úradu Galanta, aby túto vec prejednal ako priestupok a zároveň odvolanie prokuratorky ako nedôvodné podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

48. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0. (§ 163 ods. 4 a § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.